

Smulski, Włodzimierz

Zjazd założycielski Dobrzyńskiego Oddziału Włocławskiego Towarzystwa Naukowego w Rypinie

---

Notatki Płockie 30/4-125, 59-61

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

że był on ostatnim, lub jednym z ostatnich, zdolnych ogarnąć całość, lub prawie całość, pradziejów i wczesnych dziejów Polski i Europy. Dowodem na to książki: *Poland* wydana w Londynie w 1965 r., oraz *Pradzieje Europy Środkowej i Urgeschichte Mitteleuropas* wydane we Wrocławiu w latach 1981 i 1983 r.

Różnorodne tropy działalności Profesora krzyżując się w różny sposób, przywiodły go do opracowania i wydania około trzech setek pozycji bibliograficznych. Wśród nich, wydaje się, drogie mu były poświęcone zagadnieniom początków Słowiańszczyzny i Polski oraz zagadnieniom ciągłości osadniczej na naszych ziemiach.

Z mniej znanych stron działalności Profesora zwraca uwagę, że był świetnym epistolografem utrzymującym łączność z setkami osób i to do ostatnich godzin życia; niektórzy adresaci dostali listy już po śmierci ich autora.

Dla mnie osobiście cenne były zainteresowania Profesora historią nauki — i to nawet

rozwijające się, czego dowodem był szkic poświęcony historii archeologii polskiej, który ukazał się niedawno w jednym z czasopism japońskich oraz kierowanie przez niego Zespołem do spraw Historii Nauki w Łodzi, powołanym przez Oddział Łódzki Polskiej Akademii Nauk.

Wydaje się, że bardzo ważną cechą osobowości Konrada Jażdżewskiego było przekonanie, że archeologia nie może się rozwijać w pustce społecznej, bez poparcia społecznego. Sądził, iż konieczne są dla skutecznego działania tysiące życzliwych i zainteresowanych, którzy udzielią wiadomości o znaleziskach i z zaufaniem przyjdą po radę, co robić w obliczu odkrycia. Stąd płynęło jego przywiązywanie wagi do popularyzacji archeologii przez wystawy, publikacje i wystąpienia różnego rodzaju.

Konrad Jażdżewski zmarł 21 kwietnia 1985 roku. Pozostawił lukę w naszej społeczności naukowej.

KRONIKA

ZJAZD ZAŁOŻYCIELSKI DOBRZYŃSKIEGO ODDZIAŁU WŁOCŁAWSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W RYPINIE

W dniu 26 października 1985 roku w Rypinie powołano Dobrzyński Oddział Włocławskiego Towarzystwa Naukowego (WTN). To znaczące w kulturalnym i naukowym rozwoju miasta wydarzenie miało miejsce w sali konferencyjnej Komitetu Miejskiego PZPR.

Zjazd, nadzyczaj starannie przygotowany zarówno pod względem organizacyjnym jak i w sferze merytorycznej przekazywanych treści odbył się przy udziale ponad stu uczestników. Na listę członków założycieli wpisało się 56 osób, wśród których cztery posiadają stopień doktora, a 46 stopień magistra. Wśród członków założycieli znalazło się 9 lekarzy medycyny, 6 magistrów historii, 5 magistrów pedagogiki, 5 magistrów prawa. Przekrój zawodowy członków założycieli Oddziału odpowiada strukturze życia naukowo-kulturalno-oświatowego Ziemi Dobrzyńskiej. Są więc członkowie założyciele nauczycielami szkół średnich i podstawowych, lekarzami, pracownikami wymiaru sprawiedliwości oraz przedstawicielami innych zawodów.

Wśród zaproszonych gości w zjeździe m.in. uczestniczyli: przedstawiciel Toruńskiego To-

warzystwa Naukowego doc. dr Mieczysław Wojciechowski, przedstawiciel Towarzystwa Naukowego Płockiego, przewodniczący Oddziału TNP w Sierpcu mgr Włodzimierz Smulski, dyrektor Wojewódzkiej Szkoły Partyjnej we Włocławku dr Antoni Zygmunt Małkowski, dyrektor Muzeum Regionalnego w Brodnicy mgr Waldemar Gęsicki, dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury w Toruniu mgr Benedykt Leszczyński, przedstawiciel Oddziału Wojewódzkiego PAX we Włocławku mgr Eugeniusz Mańkowski.

Na powstanie Dobrzyńskiego Oddziału Włocławskiego Towarzystwa Naukowego w Rypinie to tytuł okolicznościowego wydawnictwa pióra dr. Mirosława R. Krajewskiego (członka TNP). Ukazało się ono w nadzwyczaj starannej szacie graficznej, opracowanej przez Janusza Nawierńskiego. Wydawcą jest Włocławskie Towarzystwo Naukowe, a druk wykonał z niespotykanym dziś pietyzmem Włocławski Oddział Toruńskich Zakładów Graficznych.

Obrady zjazdu otworzył i następnie objął ich przewodnictwo wiceprezes WTN mgr Wiesław Banasiak.

w której dominowały głosy kierunkujące zasadniczy zakres pracy Oddziału na badania i publikacje obejmujące historię Ziemi Dobrzyńskiej. Jeden z dyskutantów wysunął nawet potrzebę przeprowadzenia badań źródłowych w bibliotece watykańskiej i wyraził gotowość udziału w takich badaniach. Przedstawiciel Toruńskiego Towarzystwa Naukowego doc. dr Mieczysław Wojciechowski zabierając głos w dyskusji poinformował zebranych, że reprezentowane przez niego towarzystwo posiada wiele gotowych materiałów dotyczących historii Ziemi Dobrzyńskiej, które mogłyby zostać uwzględnione w planach wydawniczych Dobrzyńskiego Oddziału WTN. Dyskusję podsumował i ustosunkował się do poszczególnych wypowiedzi dr Mirosław R. Krajewski. Ustalono, że siedzibą Oddziału będzie w najbliższej przyszłości Muzeum Regionalne w Rypinie.

Przedstawiciel Towarzystwa Naukowego Płockiego przekazał na ręce przewodniczącego Oddziału wydawnictwa TNP, m.in. *Sztukę Płocka* Kazimierza Askanasa i medal pamiątkowy wybity przez TNP z okazji 900 rocznicy urodzin w Płocku Bolesława III Krzywoustego (20 sierpnia 1085).

Na zakończenie obrad jednogłośnie przyjęto uchwałę o powołaniu Dobrzyńskiego Oddziału Włocławskiego Towarzystwa Naukowego w Rypinie. Oto niektóre fragmenty tego dokumentu: „Bacząc na wiekopomne tradycje Ziemi Do-

brzyńskiej, dorobek kolejnych pokoleń jej mieszkańców, a także miejsce i rolę w dniu dzisiejszym uznajemy za celowe powołanie do działalności Dobrzyńskiego Oddziału Włocławskiego Towarzystwa Naukowego w Rypinie. Oddział biorąc za wzór ponad pięcioletni okres działalności prężnie rozwijającego się Włocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz niezwykle bogaty dorobek ościennych Towarzystw Naukowych: Towarzystwa Naukowego Płockiego (1820), Towarzystwa Naukowego Toruńskiego (1875), pragnie korzystać, upowszechniać i rozwijać zdobycze polskiej nauki jako istotnego czynnika rozwoju i postępu.

...Poprzez związki z przedstawicielami różnych dziedzin nauki, także z ośrodków uczelnianych, Towarzystwo pragnie mieć swój udział w rozwiązywaniu problemów regionu...

Powołując Dobrzyński Oddział WTN umacniać będziemy pozycję Ziemi Dobrzyńskiej w obecnym województwie włocławskim na miarę najlepszych tradycji naszego regionu i aspiracji społeczeństwa tej ziemi.

Wyrażając nadzieję na dalszy owocny rozwój współpracy WTN i TNP również poprzez ich oddziały składamy naszym sąsiadom życzenia:

SOCIETAS SCIENTIARUM IN RYPIN

Vivat, crescat, floreat!”

Opr. Włodzimierz Smulski

Nadzwyczajne posiedzenie Zarządu TNP z okazji 80-lecia urodzin ks. prof. prał. Seweryna Wyczalkowskiego

Dnia 24 listopada 1985 roku odbyło się nadzwyczajne otwarte posiedzenie Zarządu TNP z okazji 80-lecia urodzin ks. prof. prał. Seweryna Wyczalkowskiego, członka Towarzystwa od 1933 roku.

Po powitalnym słowie Prezesa dra inż. Jakuba Chojnackiego zabrał głos Prezydent m. Płocka mgr inż. Janusz Majewski, który poinformował, iż Rada Państwa odznaczyła Jubilata Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za jego wieloletnią, sięgającą jeszcze okresu okupacji działalność na rzecz społeczności płockiej.

Okolicznościowe gratulacje i życzenia złożył Jubilatowi w imieniu Towarzystwa Prezes J. Chojnacki, mówiąc:

„Z okazji osiemdziesiątej rocznicy urodzin — Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego ma zaszczyt przekazać z głębi serca płynące pozdrowienia i życzenia długich jeszcze lat życia w zdrowiu i w pracy społecznej.

Czynimy to z tym większą przyjemnością, że dotyczą one Członka naszego Towarzystwa od roku 1933, od ponad półwiecza, Darczyńcę, którego podpis widnieje w księdze pamiątkowej z pierwszego po II wojnie światowej nadzwyczaj-